

misaloma' a serangawan no 'Amis

Ma'oripay itini i Taiwan a Yin-cu-min, Masasiroma koni patireng to loma', Tinako o 'Amis a finacadan itira i dahetal a patireng to loma', o i ngata'ay a lotok a kilang ato 'a'ol fulo' fitunay 'eli' ato 'oway ko sapi saloma'; ono Manowan a finacadan itini i lotolotokan a patireng to loma', o masa sapaday a fokeloh ato kilang ato 'oway ko sapi saloma'; ono Fotod a finacadan itira i kasa 'apilis a mi korkor to paloma'an o fokeloh sapi taring malo patih, o kilang ko hecek o 'eli' ko sapi fadahong, ta: da mahapinang ko taneng no Yin-cu-min a mafana' mikitado to mata todongay sapi saloma' a kalomaan a losay.

O sefi, loma', pikacawan, pakolongan, cukep, demi' no 'Amis, saheto o kilang o 'a'ol o 'eli' ato 'oway ko sapi patireng, o na sapi simsim mi kilim ato mi pili', o taneng no to'as no 'Amis konini, o maan a kilang ko a lohecek? O maan a 'a'olan ko malo dayna? Maanen ko pifalod ta makedec tanektek? Ma 'emin mateli mana'ang i fongoh no mato'asay, onini saheto o papalifeten no mita a minanam a mifana', Aka tawalen no mita, mala sawadaw ko fenek no to'as a patireng to loma'.

O kapah o pakarongay no 'Amis pakayni i pisaloma' mifuting ato mitilo ko saka lafainayan, mifuting ato mitilo o sapa ka'en to paro no loma', fainayan a tamdaw mafana' misanga' to kalomaan a sakatayal, mafana' misacaki, mafana' misakanas, mafana' misatapila', kasaloma'an mafana' a mipalimaw misanga' to paliding, 'epip no wawa, o saka tayal no ina i demi' a kaliling, tepi, 'alapit, sakahir, todong no malakadafuay a misa 'icel patireng to parod. Misaloma', misa'ariri', misanga' topikacawan ato misasefi sahto no finawlan malacecay amipatireng, todongay o malacecayay ko 'orip sanay a serangawan, o polong fainayan a tamdaw nani pakarongay tangasa i mato'asay ma'emin a mikihatiya matayal, itini inipisakilang a pasifana' komato'asay to kapah maanen ko nipisimsim to kilang, maanen ko nipi'oway, Adihay ko limo'ot a papina'on to kapah to tayal, yo malepon ko tayal to no romi'adan.

Isa sifoan no lafi' pacecay heca a pakimad ko mato'asay amipa 'icel to kasaselal ato palimo'ot to rayray no tayal ano dafak, itini i limo'ot ato kimad no mato'asay malahad cicefad ko taneng no fainayan a tamdaw, mangalef mangalef koka aredet no kimad no kapah no finawlan.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【海岸阿美語】 國中學生組 編號 2 號

阿美族蓋房子文化

原住民族建造房子各有不同，阿美族人蓋房子，多以木材、竹子、茅草、藤類搭建，大多蓋在平地上；布農族房子建在山上，會使用石板、木材、竹子藤類；達悟族人建在斜坡上，利用石頭砌牆及用木材搭蓋地下屋。

阿美族的 sefi、loma’、pikacawan、pakolongan、cukep、demi’以木材、竹子、茅草和藤類來搭蓋。建材取用，如：一般的住屋必定選上等的木材為柱、樑，用刺竹來做牆面的支柱，屋頂必用熟長的茅草搭蓋，用箭竹來編成房頂，藤皮則用來綑綁固定，這是部落男子的學習課題之一。

阿美族把建造房舍與捕魚、打獵當成男人的要務，捕魚與打獵是生產養家溫飽的方法，製作家具是必備的技能，尤其竹編、藤編、織網這些技能都要在自己被招贅前須具備的技能。

Misaloma’、misa’ariri’、misanga’ topikacawan 是部落共同的勞務，也是共生文化的展現，所有的男人幾乎都要參與，從建屋當中可以學到如何選材、砍材、運材、怎樣蓋房子？也可以聽到老人的勉言藝術、敬老禮儀、工作分工、婦女烹調，不同場境的語言表達方式與語彙等。